

دانشگاه اصفهان

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

مشخصات برنامه و سرفصل دروس تاریخ

دوره دکترای تاریخ گرایش تاریخ محلی

گروه تاریخ

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

دانشگاه اصفهان

مشخصات برنامه و سرفصل دروس تاریخ
دوره دکترای تاریخ - گرایش تاریخ محلی

گروه تاریخ دانشگاه اصفهان

تهیه و تدوین
دکتر مرتضی نورائی

با همکاری
اعضای گروه تاریخ دانشگاه اصفهان

فهرست:

۱. تعریف.....ص ۴
۲. ضرورت و هدف.....ص ۵
۳. جدول دروس.....ص ۹
۴. دروس، شرح سرفصلها و منابع.....ص ۱۰

تعریف

تاریخ محلی دانشی است برای بازسازی گذشته در مقیاسی محلی / منطقه‌ای. افزون بر این نمود گذشته با این گرایش ملموس‌تر و معنی‌دار است. این شاخه به عنوان یکی از چشم‌اندازهای تاریخ معاصر در هر دوره‌ای بر آن بوده تا پدیده‌های مختلف از جمله اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی در قالب موسسه‌های مدنی را در مناطق گوناگون یافته به صحنه تاریخ آورد. این سنت تاریخ‌نگاری دارای سابقه طولانی در ایران و جهان است. چنین سنتی رشته دیرینه تاریخ‌نگاری جهان اسلام دارد و سهم عمده‌ای از منابع تاریخی اختصاص به این نگرش دارد. چنانکه دقیق‌ترین آگاهی‌ها از زمان گذشته در باره مناطق مختلف ایران‌شهر در دل اوراق تاریخهای محلی نهفته است. از نیمه دوم قرن بیستم تاریخ‌نگاری محلی تحت تأثیر فلسفه‌های نو دگرگون شده و در قالب و شکل و سنت جدیدی ظهور یافت که افزون بر موضوعات پیشین به منظرهای متنوع اجتماعات در مقیاس کوچک می‌پردازد. از سوی دیگر در این گرایش حفظ منابع (کتبی و شفاهی) که رو به اضمحلال هستند مد نظر می‌باشد. در این صورت تحریک ذائقه‌ی عمومی در حیطه‌های تاریخ نزدیک (immediate history) و تاریخ از منظر قاعده‌ی هرم اجتماعی (history from below) موجبات مشارکت بیشتر مردم در تاریخ آینده و تاریخ‌نگاری حال را فراهم می‌کند. در واقع این منظر به نوعی، مشارکت در گذشته و مشارکت در آینده است. حجم چنین مشارکتی خیلی بستگی به توفیق تولید انگیزه جهت زمینه‌سازی درک عمومی از تاریخ می‌باشد.

ضرورت و اهداف

این شاخه تاریخ‌نگاری از نیمه دوم قرن بیستم در دانشگاه‌های مختلف اروپا و آمریکا پایه‌گذاری و راه‌اندازی شده است. اما پیش از آن جریان تاریخ‌نگاری تحت تأثیر ضرورت‌هایی دچار تحولات گردید. به ویژه چرخش در ضرورت‌های تاریخ‌شناسی که تاریخ ملی را از مرکزیت نگاه به گذشته و مباحث روز خارج کرد. تاریخ مردم از زوایای مختلف نسخه بلاواسطه این نگرش بود. آزاد سازی (democratization) و تمرکز زدایی (decentralization) در نگاه به / یا از قاعده جوامع در گذشته توانست حیات میلیون‌ها مردم معمولی را که در انتظار حضور در تاریخ بودند، مطرح نماید.

در اروپای قرن نوزدهم جوامع نو بر پایه شهر نشینی، مهاجرت و محو شدن شیوه‌های قدیمی موجبات محو هویت‌های متکثر در جامعه را فراهم آوردند. در این صورت گروه‌های اولیه‌ی مورخین جهت حفظ هویت‌های رو به اضمحلال تشکیل شد. موضوعاتی مانند تاریخ روستا و شهر، شجره نامه نویسی، گروه‌های نژادی، خاطره نویسی، و غیره از موضوعات مهیج شدند که مردم نسبت به آنها احساس خرسندی بیشتری می‌کردند. از یک سو در ادامه چنین جریانی و از سوی دیگر رشد و چرخش درجات دانش جامعه‌شناسی از اوایل قرن بیستم موجبات رشد نوع نگرش‌های متفاوت به

گذشته گردید. اما پیش از آن جریان تاریخنگاری تحت تأثیر ضرورت‌های انقلاب صنعتی و سایر دچار تحولاتی گردیده بود. برای مورخین همچنین امتیاز یک ملت به عنوان یک پدیده دگرگون شده، از یکدستی زبان ملی به استغناى گفتگوی چند جانبه می‌توانست چشم اندازهای متفاوتی را مطرح نماید.

چنانکه ذکر شد در ادامه‌ی طرح موضوعهای متفاوت در سنت تاریخنگاری مرکزیت گرا و چرخش دانش جامعه‌شناسی از اوایل قرن بیستم تحلیل گران اجتماعی با چشم اندازی تاریخی را فعال کرد. در سال ۱۹۲۹ مجله‌ای با عنوان *Annals* که بعدها به عنوان یک مکتب در تاریخنگاری مشهور شد، آغاز به کار کرد. بنیانگذار این مجله مارک بلوخ (Marc Bloch ۱۸۸۴ - ۱۹۴۴) و لوسین فور (Lucien Febver ۱۸۷۸-۱۹۵۶) از دانشگاه استراسبورگ (Strasbourg) بودند. از شاخصه‌ای مهم این منظر جدید خروج از نوع روایت نقلی و متکی بر توالی زمانی تاریخی و همراهی با سایر علوم مانند جغرافی و مردم‌شناسی بود. از نتایج تحقیقات ارزنده این مکتب مقالاتی بود که در باب همه مسایل اجتماعی گذشته نگارش می‌یافت. چنانکه کتاب حرفه مورخین *The historian's craft* از بلوخ در سال ۲ - ۱۹۴۱ نشان دهنده تحولی اساسی در دانش تاریخنگاری بود.

جریان نخست، یعنی عکس‌العمل جامعه ارزیابی نسبت به تمدن جدید در حفظ هویت‌ها و جریان دوم یعنی گرایش به تحلیل چشم اندازی گذشته خارج از حیطه تاریخنگاری سنتی توانست

سنت تاریخنگاری محلی را بازسازی کند. تاریخنگاری محلی در همه جا پیش از این دارای سابقه طولانی بود اما دو جریان بالا توانست این سنت تاریخنگاری را غنای بیشتری ببخشد. برای اولین بار

در اواخر دهه چهل (۱۹۴۷) در دانشگاه لستر (Leicester) انگلستان دانشکده‌ای با همین عنوان تأسیس شد. اهداف آنها تشویق عموم به مشارکت تاریخی و حفظ و حراست هویت متکثر گذشته خود بود. اما هنوز دو دهه لازم بود تا این نظر به کمال خود برسد. محلی نگاران، دهه شصت و هفتاد قرن گذشته را دوره‌ی رشد و شکوفایی تاریخنگاری محلی در قالب جدید می‌دانند. در این مورد موج تأسیس گروه‌های محلی در قالب حرکت‌های خودجوشی شکل گرفت (NGO) و نویسندگان نیز در راستای به روز کردن این سنت فلسفه نوینی را پی‌ریزی کردند. رفته رفته بیشتر دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های دولتی و غیردولتی تلاش مضاعفی را برای غنای بیشتر این سنت دیرینه تاریخنگاری نشان دادند.

در ایران و منطقه خاور میانه هنوز دانشکده یا بخشی بدین منظور اختصاص نیافته است. این علی‌رغم آن است که در این حیطة کارهای بسیاری صورت گرفته است. چنانکه در بالا شرح آن آمد، محلی نگاران تلاش در بهره‌گیری از سایر تخصص‌ها را نیز داشتند. این علی‌رغم آن است که در ایران در زمینه کاربست‌های نتایج تخصصی این نگرش کمتر توجه شده است. بنابراین در درجه نخست

می‌توان تصور کرد که در این گرایش بخش‌های دیگر علوم انسانی نیز می‌توانند فعال باشند. بنابراین افزون بر این با تأسیس چنین گرایشی می‌توان زمینه‌های لازم جهت پرورش استعدادهای مورد نیاز را فراهم آورد. در هر حال شاخصه اصلی در محلی‌نگاری نوعی تخصص ویژه و فراتر از دانش کارشناسی است. چرا که این سنت در راستای تعمیق و توسعه تحقیقات تاریخی نیاز به تجارب علمی بهتری دارد. از اینرو دانشجویانی که قبلاً در دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد توانسته‌اند سطح معلومات خود را جهت ورود به دوره‌ی تحقیق به استانداردهای لازم رسانیده، اکنون با عمق بیشتر می‌توانند پژوهش‌هایی که ضرورتاً نیازمند آگاهی‌ها و تجارب علمی گسترده‌تری است را پی‌گیری نمایند. در نتیجه چنانکه در سطح متخصصین تاریخ محلی مطرح است، پژوهشگران جوان می‌بایستی لوازم تحقیق را که همانا تجربه و اندوخته‌ی علمی است را داشته باشند تا بتوانند در مرحله عالی پژوهش آنها را به حرفه محلی‌نگاری آشنا کرد. در واقع محلی‌نگاری یک پیکره وسیعی است که کارآموزان دوره‌ی تحقیق باید هم با مهندسی آن و هم با جنبه‌های مختلف موضوع یابی آن آشنا گردند.

از اهداف عمده این گرایش می‌توان به نکات زیر توجه کرد :

۱- تأمین نیروی متخصص برای مراکز آموزش عالی و پژوهشی کشور.

۲- تأمین نیروی کارآمد برای مشاوره در سطوح عالی کشور.

۳- نتیجه تحقیقات این گروه از متخصصان در زمینه‌های محلی / منطقه‌ای به ساز و کارها و پیش

زمینه‌های فرآیند تولید و توزیع قدرت از مناظر مختلف می‌پردازد. این گروه از مورخین همچنین موجبات تعمیق دید کارگزاران برنامه‌های توسعه‌ای در برنامه‌های مختلف را فراروی برنامه ریزان مهیا کنند و در نوسازی و بازسازی ایفاگر نقش اساسی باشند.

۴- در مقیاس وسیعتر می‌توان نتایج تولید و تعمیق دید تاریخی در سطح محلی را در جهت گسترش معرفت تاریخی (historical knowledge) و هرچه بیشتر توسعه‌ی موسسه‌های مدنی (civil institutions) بکار گرفت.

جدول دروس

شماره	نام درس	تعداد واحد	توضیحات
۱	فلسفه تاریخ محلی	۲	الزامی
۲	روش تحقیق در تاریخ محلی	۲	الزامی
۳	موسسه‌های مدنی و اصناف	۲	اختیاری - مشترک
۴	تحلیل منابع اسناد و مدارک خصوصی و آرشیوی (۱)	۲	الزامی - مشترک
۵	تحلیل منابع اسناد و مدارک خصوصی و آرشیوی (۲)	۲	با رعایت پیش نیاز مذکور در سرفصل اختیاری
۶	تاریخنگاری محلی (۱)	۲	الزامی
۷	تاریخنگاری محلی (۲)	۲	با رعایت پیش نیاز مذکور در سرفصل الزامی
۸	جغرافیای تاریخی منطقه‌ای	۲	با رعایت پیش نیاز مذکور در سرفصل اختیاری - مشترک
۹	فرهنگ و تاریخ محلی	۲	اختیاری
۱۰	ملل و نحل	۲	با رعایت پیش نیاز مذکور در سرفصل اختیاری - مشترک
۱۱	جامعه‌شناسی تاریخی	۲	الزامی
۱۲	تاریخ شفاهی	۲	الزامی
۱۳	کاربرد روشهای کمی و کیفی در تحقیقات اجتماعی - تاریخی	۲	

توجه:

۱. از میان عناوین دروس جدول بالا ۱۸ واحد با نظر استاد راهنما و کمیته تحصیلات تکمیلی گروه هر ترم درسهای لازم ارائه می‌گردد.
۲. ۱۲ واحد اختیاری که به تعداد ۶ واحد برای هر دوره به سقف واحدهای الزامی اضافه شود.
۳. ۱۲ واحد الزامی
۴. ۱۲ واحد از دروس جدول میان رشته‌ای و یا میان‌گرایشی است.

فلسفه تاریخ محلی

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس:	پیشنیاز:

هدف درس: دریافت موقعیت این نگرش تاریخی نسبت به گذشته و تحلیل و ارزیابی کارکردهای نظری آن

رئوس مطالب:

۱. تمایز فلسفه جوهری و تحلیلی در تاریخ نگری
۲. علت وجودی و ظهور این مکتب تاریخنگاری در عصر قدیم و جدید
۳. کارکرد این مکتب تاریخنگاری در عرصه تاریخ عمومی و ملی
۴. تحلیل و معرفی مکتب آنالز و میکروهیستری (Annal's and Microhistory)
۵. جایگاه تاریخ محلی در مطالعات تاریخ معاصر ایران و جهان

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	✓

بازدید: —

منابع اصلی:

۱. Finberg, H. P. R., The local historian and his theme, Leicester 1952.
۲. Jenkins, K., Re- thinking history, London, 1991.
۳. Jinkins, K., Re-figuring history, London, 2003.
۴. Phythan – Adams, Ch., Re-thinking local history, Leicester 1987.

۱. نودری، حسینعلی، فلسفه تاریخ روش‌شناسی و تاریخ نگاری، طرح نو، ۱۳۷۹.

روش تحقیق در تاریخ محلی

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس:	پیشنیاز:

هدف درس: طرح نگرشها و نگارشها و تنوع موضوع در حیطه تاریخ نگاری محلی

رئوس مطالب:

۱. جایگاه نگرش منطقه‌ای / محلی در جغرافیای سیاسی واحد
۲. تضاد و تمایز نگرش محلی با ملی و عمومی در تاریخ‌نگاری
۳. کارکردهای منفی و مثبت تاریخ محلی
۴. شهرستان و روستا
۵. مفاهیم و موضوعات محلی
۶. طرح چشم اندازهای جدید در تاریخ نگاری محلی: تاریخ‌نگاری فامیلی
۷. آشنایی با سنت تاریخ نگاری محلی در انگلستان، فرانسه و سایر کشورها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	✓

بازدید: —

منابع اصلی:

۱. Sheeran, G. & Y., Reconstructing local history, The local history, Nov.1999. vol. 29 , Number, 4.
۲. Riden, P., Local history, Cardif, 2000.
۳. Trubsaw, B., How to write and publish local history, London, 1999.
۴. Green and Kathleen, A., Troup, The houses of history, Manchester 1999.
۵. Mnslow, A., The Routledge companion to historical studies, London, 2000.

مؤسسه‌های مدنی و اصناف

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس:	پیشنیاز:

هدف درس: تحقیق درباره مؤسسه‌های مدنی و اصناف در طول تاریخ ایران و مطالعه تنوع کارکردها و تفاوتها در دوره‌های مختلف تاریخ بویژه در دوره معاصر

رئوس مطالب:

۱. آشنایی با مؤسسه‌های مدنی منطقه‌ای
۲. آشنایی با اصناف و کارکردهای سیاسی - اجتماعی آنها
۳. تحلیل نسبت اصناف محلی به مؤسسه‌های مدنی
۴. اوقات فراغت و مؤسسه‌های مدنی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	✓

بازدید: —

منابع اصلی:

1. Avery P., and G. Hambly, The Cambridge history of Iran, 7 vols., Cambridge 1991.

۱. منابع محلی تاریخ محلی بنابر گزینش منطقه و دوره.

تحلیل منابع، اسناد و مدارک خصوصی و آرشیوی (۱)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس:	پیشنیاز:

هدف درس: تحلیل و ارزیابی منابع آرشیوی و تحلیل نوع و کاربرد اسناد در بازسازی گذشته منطقه

رئوس مطالب:

۱. آشنایی با مؤسسه آرشیوی محلی در اروپا و آمریکا
۲. آشنایی با آرشیوهای منطقه‌ای
۳. آرشیوهای شخصی و کارکرد محلی
۴. اسناد تولیدی - اداره های محلی
۵. تعریف اسناد محلی در قالب رسمی، نیمه رسمی و غیر رسمی
۶. ابزارهای درونی و برونی تحلیل اسناد آرشیوی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	✓

بازدید: از آرشیوهای موجود در تهران و مناطق مورد مطالعه درس

منابع اصلی:

۱. آرشیوهای بین‌المللی، آرشیوهای داخلی: ملی، منطقه‌ای، اداری و خصوصی اسناد منتشر شده از مراکز اسناد مختلف.

تحلیل منابع، اسناد و مدارک خصوصی و آرشیوی (۲)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس:	پیشنیاز: تحلیل منابع... (۱)

هدف درس: تحلیل و ارزیابی منابع آرشیوی موجود در ایران

رئوس مطالب:

۱. آشنایی با مؤسسه‌ی آرشیوی ایران
۲. تحلیل سیکل تولید اسناد آرشیوی در ایران
۳. جایگاه اسناد محلی و ارزیابی محتوایی آن

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	✓

بازدید: از آرشیوهای موجود در تهران و مناطق مورد مطالعه درس

منابع اصلی:

۱. آرشیوهای بین‌المللی، آرشیوهای داخلی: ملی، منطقه‌ای، اداری و خصوصی اسناد منتشر شده از مراکز اسناد مختلف.

تاریخ‌نگاری محلی (۱)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس:	پیشنیاز:

هدف درس: ارزیابی و تحلیل سنت قدیم تاریخ محلی در ایران اسلام از آغاز تا صفویان و نقش آن در مبحث گفت‌مان هویت ایران شهری

رئوس مطالب:

۱. دوره پیش از اسلام
۲. دوره نخستین تاریخ‌نگاری اسلامی - ایرانی تا مغولان
۳. دوره ایلخانیان
۴. دوره تیموری تا صفویه
۵. تنوع کتابهای تاریخ محلی و نقد و تحلیل آنها
۶. منابع تاریخ‌نگاری در دوره مورد بحث

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	✓

بازدید: —

منابع اصلی:

۱. در این باب منابع متعددی موجود است که به برخی از آنها در آثار زیر اشاره شده و استاد درس می‌تواند هر دوره و منطقه را در منابع مربوطه آن دوره و منطقه نشان دهد.
۲. آژند، یعقوب، تاریخ‌نگاری در اسلام، گستره، تهران ۱۳۶۱.
۳. سجادی، سید صادق و عالم زاده، هادی، تاریخ‌نگاری در اسلام، سمت، تهران ۱۳۷۹.

1. Rosenthal, F., A history of Muslim historiography, 2 vols, 2nd, Leiden 1968.
2. The Journal of the society for Iranian studies, Persian local histories, vol.23, Number1-2 , Winter /Spring 2000.

تاریخ نگاری محلی (۲)

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس:	پیشنیاز: تاریخ نگاری محلی (۱)

هدف درس: ارزیابی و تحلیل سنت قدیم تاریخ نگاری محلی در ایران قرون جدید از صفویان تا عصر حاضر

رئوس مطالب:

۱. تاریخ نگاری محلی دوره صفویه
۲. تاریخ نگاری محلی زند و افشار
۳. تاریخ نگاری محلی دوره قاجار
۴. تاریخ نگاری محلی از مشروطیت تا دهه‌های اخیر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	✓

بازدید: —

منابع اصلی:

منابع مذکور در تاریخ نگاری محلی (۱)

جغرافیای تاریخی منطقه‌ای

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس:	پیشنیاز: تاریخ نگاری محلی (۱) و (۲)

هدف درس: ارزیابی و تحلیل سنت قدیم تاریخ نگاری محلی در ایران قرون جدید از صفویان تا عصر حاضر

رئوس مطالب:

۱. نقد و تحلیل مفاهیم و تعاریف جغرافیای منطقه‌ای
۲. دیدگاهها و نظریه‌ها در مطالعات تطبیقی جغرافیایی
۳. جغرافیای تطبیقی و مطالعات منطقه‌ای
۴. نواحی طبیعی و تأثیر آن در بستر سازی اقتصادی - سیاسی
۵. طبقه بندی مناطق کشوری در ریخت شناسی محلی
۶. نظامهای تولیدی (قدیم و جدید) و مناسبات متقابل طبیعت، انسان و دام

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	✓

بازدید: بنا بر منطقه مورد مطالعه در هر دوره.

منابع اصلی:

بدلیل کثرت و تنوع منابع مربوطه مقتضی است استاد درس بر اساس انتشارات روز و منابع online مباحث بالا را مورد توجه قرار دهد.

فرهنگ و تاریخ محلی

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس:	پیشنیاز:

هدف درس: تحلیل حیطه‌های متفاوت جغرافیایی با تمایزات فرهنگی مختلف و انعکاس آن در نگارش و نگرشهای تاریخی محلی

رئوس مطالب:

۱. فرهنگ و مبانی علمی آن
۲. فرهنگ قدیم و جدید
۳. نژاد، زبان و آئینها در ترسیم خطوط فرهنگی منطقه‌ای
۴. اقلیت و اکثریت فرهنگی
۵. میزان انطباق و تفاوت جغرافیا طبیعی و جغرافیای فرهنگی
۶. هنر و صنایع

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	✓

بازدید: بنا بر منطقه مورد مطالعه در هر دوره.

منابع اصلی:

بدلیل کثرت و تنوع منابع مربوطه مقتضی است استاد درس بر اساس انتشارات روز و منابع online مباحث بالا را مورد توجه قرار دهد.

ملل و نحل

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس:	پیشنیاز: جامعه شناسی تاریخی

هدف درس: تحقیق درباره‌ی گروه‌های فکری و نژادی فعال در جغرافیای تاریخی ایران‌شهر

رئوس مطالب:

۱. جایگاه اندیشه متفاوت در شکل‌گیری فرقه‌های گوناگون
۲. روند رو به رشد فرقه‌های مختلف در قرون اولیه و میانه
۳. اصناف متأثر از فرقه‌ها
۴. شکل‌گیری نظام قدرت براساس اندیشه‌های غالبانه
۵. مؤلفه‌های اندیشه‌های غالبانه و ترسیم حجم تأثیر گذاری اجتماعی آنها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	✓

بازدید: —

منابع اصلی:

بدلیل کثرت و تنوع منابع مربوطه مقتضی است استاد درس بر اساس انتشارات روز و منابع online مباحث بالا را مورد توجه قرار دهد.

جامعه شناسی تاریخی

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس:	پیشنیاز:

هدف درس: مطالعه مکانیسم‌های تغییر در حیات اجتماعی

رئوس مطالب:

۱. ساز و کارهای تغییر در جوامع
۲. مؤلفه‌های فهم زمان (time)
۳. ارزیابی تغییرات در حیات اجتماعی ایران در مقیاس منطقه‌ای
۴. ترسیم و تحلیل دوره‌ای عناصر تغییر در ایران

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	✓

بازدید: —

منابع اصلی:

۱. علم تحولات جامعه، چ ۳، انتشارات سیمرغ، تهران، ۲۵۳۶.
۲. نخبگان و جامعه، تی، بی، ماته‌هور، ترجمه علیرضا طیب، چ اول، انتشارات شیرازه، تهران، ۱۳۵۷.
۳. روابط بین‌الملل و جامعه شناسی تاریخی، استفن هابدن، ترجمه جمشید زنگنه، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی، تهران، ۱۳۷۸.

1. Wichham, C, Historical materiahm, historical sociology, New York, 1988.

تاریخ شفاهی

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس: نظری	پیشنیاز:

هدف درس: آشنایی با شیوه گردآوری اطلاعات در زمینه‌های مبانی و آمیزه‌های غیر نوشتاری و نظام عملیاتی کردن تاریخنگاری شفاهی

رئوس مطالب:

۱. فلسفه تاریخ شفاهی
۲. کارکردهای تاریخنگاری با پشتوانه ادبیات شفاهی
۳. چگونگی و شیوه‌های مصاحبه فعال
۴. چگونگی استخراج اطلاعات در قالب اسناد شفاهی
۵. مقایسه زوایای تاریخ شفاهی با تاریخ معمول

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	✓

بازدید: —

منابع اصلی:

- Thompson., The voice of the past, Oxford, 1988.
Perks, R and A. Thomson, (ed.), The oral history reader, London, 1998.
Ritchie, D. A., Doing oral history, Oxford, 2003.

کاربرد روشهای کمی و کیفی در تحقیقات اجتماعی – تاریخی

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین:
نوع درس: نظری	پیشنیاز:

هدف درس: ایجاد توانایی لازم جهت کاربری نظام آماری در تاریخنگاری با اعداد و کامپیوتر

رئوس مطالب:

۱. آموزش نظام آماری در مطالعات انسانی
۲. کاربری روشهای کمی و کیفی در قالب نرم افزارهای متداول
۳. آشنایی با نرم افزارهای متداول در زمینه داده سنجی

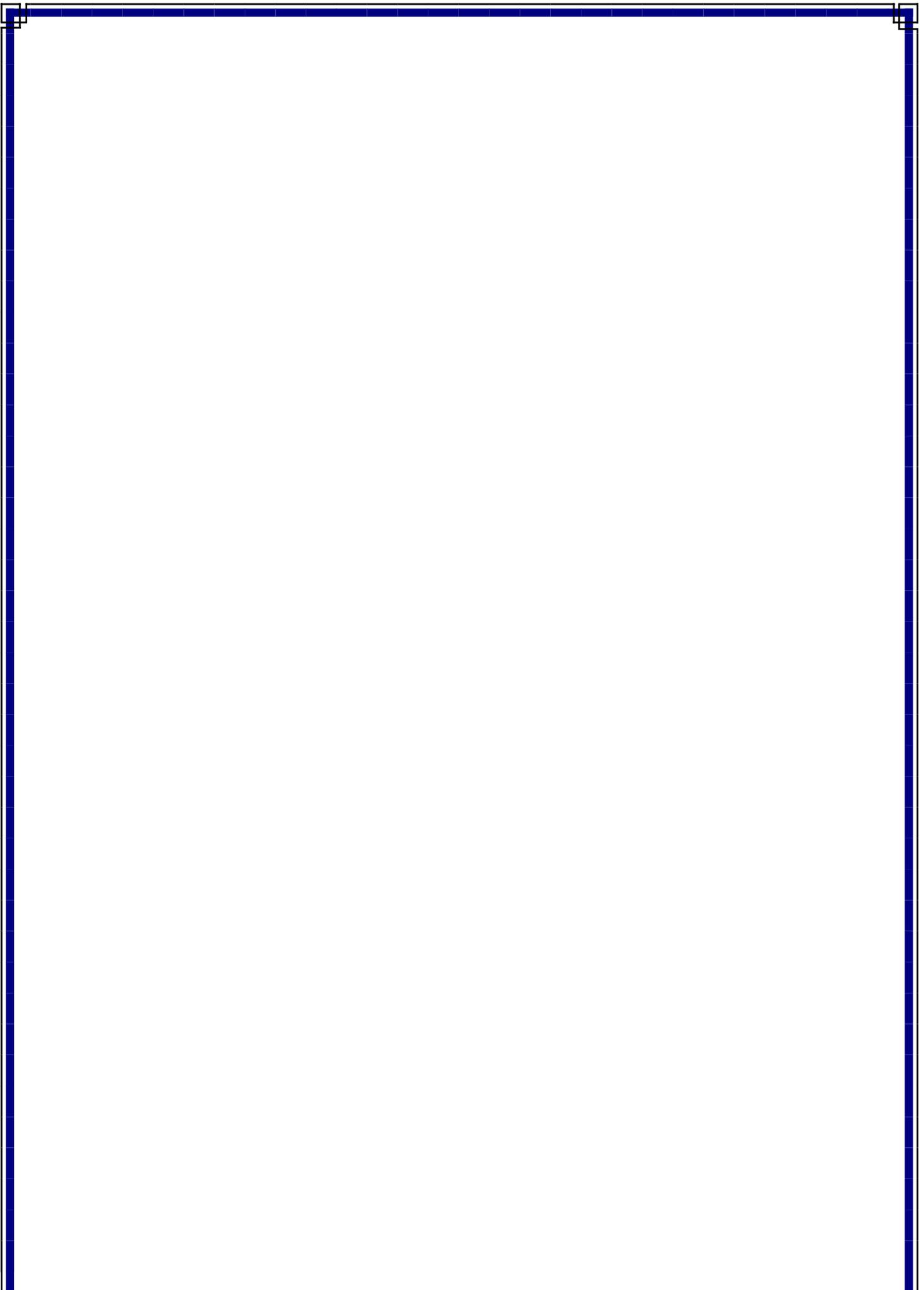
روش ارزیابی:

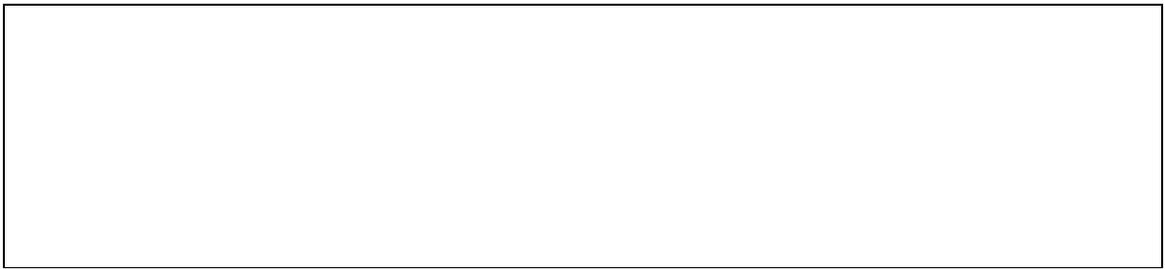
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓		✓	✓

بازدید: —

منابع اصلی:

- Haskin, L., and K. Jeffrey, Understanding quantitative history, Cambridge, 1991.
- Knowles A. K., ed., Past time, past place: GIS for history, London 2002.
- www.albany.edu/history/history 590.

عنوان فارسی درس (تیتراژ ۱۴)

عنوان لاتین (۱۲ Times New Roman)

تعداد واحد نظری:	تعداد واحد عملی:
نوع درس:	حل تمرین:
	پیشنیاز:

هدف درس :

(این قسمت با فونت میترا ۱۴)

رئوس مطالب :

(این قسمت با فونت میترا ۱۴)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه

بازدید:

منابع اصلی : (لازم است نحوی نگارش منابع فارسی ولاتین مطابق نمونه های زیر باشد)

۱-D. M. Himmelblau ,“Basic Principles and Calculations in Chemical Engineering”,
۶th Edition,

Prentice Hall, ۱۹۹۶.

۱- م. خشنودی، ر. رحیمی، “اصول انتقال حرارت و کاربرد آن”، چاپ سوم، انتشارات مرکز نشر دانشگاهی،
۱۳۷۸.

منابع فارسی: فونت میترا ۱۴
منابع لاتین: Times New Roman ۱۲